

Mobiililaitteiden käyttö esi- ja perusopetuksessa

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 26.06.2025 § 47
188/12.01.02.00/2025

Valmistelija

sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044 770 2130

Eduskunta hyväksyi 29.4.2025 lakimuutoksen, joka koskee puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Laki vaatii vielä presidentin vahvistamisen. Uudistunut perusopetuslaki kieltää oppilailta mobiililaitteiden käytön oppituntien aikana. Puhelinta saa käyttää oppimiseen, terveydellisistä syistä tai oppimisen apuvälineenä opettajan luvalla. Laki tulee voimaan 1.8.2025.

Perusopetuksen järjestäjien tulee päivittää omat järjestyssääntönsä lakimuutoksen mukaisesti elokuun alkuun mennessä. Paikallista opetussuunnitelmaa ei tarvitse muuttaa. Muutos mahdollistaa laitteiden käytön rajoittamisen tai kieltämisen myös muuna kouluaikana.

Lakimuutosten tavoitteena on, että puhelimen häiritsevää käyttöä rajoittavat järjestyssäännöt tuovat oppitunneille työrauhaa sekä edistävät oppilaiden oppimista ja siihen keskittymistä.

Opetushallitus suosittelee, että koulut kieltäisivät järjestyssäännöissään mobiililaitteiden käytön kokonaan myös ruokailun aikana ja rajoittaisivat tai kieltäisivät käytön kokonaan välituntien ja siirtymien ajaksi ja muuna opetuksettomana aikana.

Kärkölen kunnan ohjeistus mobiililaitteiden käytöstä esi- ja perusopetuksessa

Taustatietoa mobiililaitteista:

Mobiililaitteet ovat laitteita, jotka ovat suunniteltu kannettaviksi ja käytettäviksi liikkeellä ollessa. Tähän käsitteeseen kuuluvat muun muassa:

- Älypuhelimet: Puhelimet, joissa on edistyneitä ominaisuuksia, kuten internet-yhteys, sovellukset ja kosketusnäyttö.
- Tabletit: Suuremmat kuin älypuhelimet, mutta silti kannettavat laitteet, joissa on kosketusnäyttö ja usein näppäimistö.
- Kannettavat tietokoneet: Pienikokoiset tietokoneet, jotka ovat helposti mukana kuljetettavia.
- Älykellot: Ranteessa pidettävät laitteet, jotka voivat seurata terveyttä, ilmoituksia ja muita toimintoja.
- E-lukijat: Laitteet, jotka on suunniteltu erityisesti sähköisten kirjojen lukemiseen.

Mobiililaitteiden käyttö:

- Alakoululaiset (1-6lk) eivät käytä omia mobiililaitteita koulupäivän aikana ilman opettajan lupaa. Omat mobiililaitteet säilytetään häiriöttömässä tilassa (ei ääntä, ei värinää) repussa koulupäivän ajan. Poikkeuksena ovat terveydelliset perusteet.

- Yläkoulun oppilas ei saa käyttää mobiililaitetta koulupäivän aikana. Laitteen käyttö oppimistarkoituksessa tai terveydenhoitoon liittyvistä syistä on kuitenkin mahdollista opettajan tai rehtorin luvalla.
- Kouluun tullessaan tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ajaksi oppilas jättää mobiililaitteensa hänelle luovutettuun omaan lukolliseen lokeroon.
- Mikäli oppilas kuitenkin aiheuttaa häiriötä mobiililaitteellaan koulupäivän aikana, opettajalla ja rehtorilla on yhdessä tai erikseen oikeus ottaa laite oppilaalta pois. Mobiililaitte luovutetaan oppilaalle tai tämän huoltajalle koulupäivän päättyessä

Perustelut:

- Edistää sosiaalisten taitojen kehittymistä, kun oppilaat voivat keskittyä enemmän vuorovaikutukseen toistensa kanssa.
- Parantaa keskittymistä, vahvistaa opiskelurauhaa ja turvallista oppimisympäristöä.
- Edistää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja suojaa heidän perusoikeuksiaan.
- Välitunneilla oppilaat voivat keskittyä enemmän toiminnallisuuteen, kuten leikkeihin ja liikkumiseen, mitkä edistävät terveyttä ja hyvinvointia.
- Hillitsee sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa kiusaamista ja muita kouluaikana tapahtuvia epäsuotuisia ilmiöitä.

Ohjeistukseen liittyen opetuksenjärjestäjä kuuli perusopetusikäisten huoltajia. Vastanneista (30) enemmistö oli mobiililaitteiden käyttökiellon kannalla koulupäivän aikana.

Esittelijä	sivistysjohtaja Petri Käkönen
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä pykälätekstissä olevan ohjeistuksen mobiililaitteiden käytöstä esi- ja perusopetuksessa ja määrätä sen käyttöönotettavaksi 1.8.2025 alkaen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksitta.
Muutoksenhaku	Oikaisuvaatimus